

μεν οτι εδειξε σπανίαν δι' ελληνικόν ιδεολογικόν φύλλον άντοχήν, επιμονήν, θάρρος και διοργανωτικήν Ικανότητα και επί 13 ελα ετη, εις τας πλέον κρισίμους στιγμάς δέν εχασε τό θάρρος του, αλλά ύπεστήρηξε μόνος έναντίον άπειρων εχθρών τόν γλωσσικόν άγώνα, χρησιμεύσας εις τας χαλεπάς ήμέρας του γλωσσικού κινήματος τό μόνον καταφύγιον τής δημοτικής ιδέας, τό μόνον ελεύθερον βήμα έν 'Ελλάδι όπου εκαστος επαναστάτης ήδύνατο ελευθέρως νά ειπη τας ιδέας του, εστω και τας πλέον ριζοσπαστικές και ανατρεπτικές, ήρκει μόνον νά ήζαν ειλικρινείς, και τοιουτοτρόπως εφιλοξήνησε εις τας στήλας του και υιεθέτησε

οχι δλίγας γονίμους συζητήσεις λογοτεχνικάς, φιλοσοφικάς, επιστημονικάς, πολιτικάς και κοινωνιολογικάς, αι όποιαι πλείστας νέας ιδέας εσκόρπισαν εις την κοινωνίαν μας. Έκ τής άπόψεως ταύτης ό Νουμάς επαιξε σπουδαίον ρόλον εις την πνευματικήν εξέλιξιν τής κοινωνίας μας και δέν δπάρχει άμφιβολία οτι μιαν ήμέραν ή ιστορία τής αναγεννήσεώς μας μέ χρυσά γράμματα θ' άναφέρη τό όνομά του παρ' όλα, επαναλαμβάνομεν, τά τρωτά του και τας μικρολόγους άδυναμίας του, τας τόσον αλλοίμονον, άναποφεύκτους εις οιονδήποτε νεοελληνικόν έργον!

(Άκολουθεί)

Γ. ΣΚΑΗΡΟΣ

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΔ

Η ΜΠΑΛΛΑΔΑ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΤΟΥ ΡΙΝΤΙΓΓ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ

2.—

II

Έξι βδομάδες στην αύλή σεργιάνιζε
Ντυμένος τή στολή τή σταχερή,
Με τόν κοΐκο χωσμένο στό κεράλι του
Και λύτερο τό βήμα κι' άλαφρύ,
Μά ποτές μου δέν ειδ' άλλον κανένα,
Τό φώς με τέτοιον πόθον νά θωρεϊ.

Ποτές μου δέν άπάντησ' άλλον άνθρωπο
Νά βλέπει έτσι με μάτι ποθεινό
Πρός τή γαλάζια ακρίτσα πού όνομάζουνε
Στή φυλακή οι κατάδικοι ούρανό,
Και προς κάθε νεφάκι διαβατάριο
Πού ως πούπουλο περνούσε φωτεινό.

Δέν εμπλεκε τὰ χέρια και δέν εκλαιγε
Σάν κάτι άνάξιους πού στη δυστυχία
Μι' άχτίδα ελπίδας νά φανεί γυρεύουνε
Στήν τρισκότεινη μέσ' Άπελπισία:
Αυτός μονάχα προς τόν ήλιο άγνάντευε
Και τής σύγης ρουφοῦσε τή δροσιά.

Συνομιμμένος τὰ χέρια του δέν εμπλεκε,
Κι' ούτε ζητούσε θάμα ή σπλαχνικό,
Μονάχα τόν άέρα άχόρταστα επινε
Σά νάτανε του πόνου γιατρικό
Τόν ήλιο μ' άνοιχτό τό στόμα ρούφαγε,
Λες κι' εΐτανε κρασί μεθυστικό!

Κι' εμεϊς πού σ' άλλον κύκλο περπατούσαμε,
Γώ κι' όλη ή συντροφιά μου ή θλιβερή,
Τό δικό μας τό κριμα λησιμονούσαμε,
Κι' άν ήτανε μεγάλο ή άλαφρύ,
Και βλέπαμε βουβοϊ τό νιδ πού ξεραμε
Πώς του Δήμιου ή τριχιά τόν καρτερεϊ.

Κι' ήταν παράξενο τό πώς σεργιάνιζε
Με τέτοιον χαρωπό κι' άλέστο βήμα,
Κι' ήταν παράξενο τί πόθους κρύβανε
Τὰ βλέμματά του προς τού ήλιού τό κύμα,
Κι' ήταν παράξενο νά συλλογιζεσαι
Πόσο τρανό ειχε νά πληρώσει κριμα.

**

Γιατί τό δρυ και τή φτελιά με πρόσχαρο
Πρασινόφυλλα ή άνοιξη έχει νύσει
Μά τής κρεμάλας τό δεντροϊ φριχτότατο,
Τι τις ρίζες του όμιες έχουν ποτίσει,
Και, γλώρον ή ξερό, θά βρει ένας άνθρωπος
Τό θάνατο, πριν τούτο νά καρπίσει!

Τή θέση πιθυμάει τήν άψηλότερη
Κάθε φιλοδοξία ανθρώπινη:
Μά ποιός θάδελ' εκεί ψηλά νά βρισκται
Μ' ένα στεγνό κολλάρο από σκοινί,
Και νά γυρνάει μέσ' άπ' αυτό τὰ μάτια του
Στόν ούρανό για μιá φορά στερνή;

Νὰ χορεύει κανένας είναι απόλαψη,
 Ὅταν Ζωὴ κι' Ἀγάπη τὸν χαϊδεύει :
 Μὲ βιολιά καὶ λαγούτα καὶ μὲ φλάουτα
 Ὁ χορὸς εἶναι κάτι πού μαγεύει :
 Μὰ ὦραϊο δὲν εἶν' κανεὶς μὲ τὰ ποδιάρια του
 Μετέωρα, στὸν ἀέρα νὰ χορεύει !

Ἔτσι μέρα μὲ ἡμέρα τὸν κοιτάζαμε
 Μὲ καρδιοχτύπι κι' ὑποψία κρυφῆ,
 Καὶ μιὰ ἀπορία βασάνιζε τὸ στῆθος μας,
 Μὴν ἴδιο τέλος καὶ σ' ἐμᾶς δοθεῖ,
 Γιατὶ κανεὶς δὲν ξέρει σὲ ποιά κόλαση
 Ἡ τυφλὴ του ψυχὴ θὰ πλανηθεῖ.

* *

Μιὰ μέρα ὁ πεθαμένος πὰ δὲ φάνηκε
 Στὰ ὕποδικα σὰν πρὶν νὰ σεργιανᾶ,
 Κι' ἤξερα πὰ πὼς στὸ σκαμνὶ μ' ἐρώτησες
 Τοῦ κάκου ὁ δικαστὴς τὸν τυραννᾶ,
 Καὶ πὼς στὸν κόσμον τοῦ Θεοῦ, τὸν ἔμορφο,
 Τῆ μορφὴ του δὲ θάβλεπα ξανά.

Ὅμοιοι σὰ δυὸ καρᾶβια πὸν ἀρμενίζουνε
 Στὴν μπόρα, εἶχαμε οἱ δυὸ προσπεραστεῖ :
 Δὲν κάναμε σινιάλα, οὔτε μιλήσαμε,
 Δὲν εἶχε ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου τί νὰ πεῖ·
 Γιατὶ τὴν ἄγια νύχτα δὲν ἐσμίξαμε,
 Μόνε μέσα στῆς μέρας τὴν ντροπῆ.

Μιᾶς φυλακῆς οἱ τοῖχοι μᾶς περιζῶναν,
 Δυὸ ἀπόκληροι κ' οἱ δυὸ, δυστυχημένοι :
 Ἄπ' τὴν καρδιὰ τοῦ κόσμου τέλεια ἐξόριστοι,
 Καὶ τέλει ἄπ' τὸ Θεὸ λησμονημένοι :
 Κι' ἄπ' τὴν παγίδα πὸν τὸ κρῖμα στέκεται·
 Ν' ἀρπάξει, στίς δαγκάνες τῆς πιασμένοι.

III

Εἶν' ἡ αὐλὴ τῆς Στενῆς βαθειὰ κι' ἀνήλιαγη,
 Κι' ὁ τοῖχος τῆς νερά καὶ μοῦχλα βγάνει·
 Κεῖ, κάτω ἀπὸ οὐρανὸ βαρὺ ὡς τὸ σίδηρο
 Ἐβγαίνει αὐτὸς ἀέρα ν' ἀνασάνει,
 Σὲ δυὸ Φρουροὺς ἀνάμεσα περπάταγε,
 Πὸν πρόσεχαν μὴ μόνος του πεθάνει.

Ἡ καὶ καθόταν μ' ἐκεινοὺς πὸν φύλαγαν
 Νύχτα μέρα τῆ φρέικη του βουβουί·
 Πὸν τὸν παραφυλάγαν ὅταν θάκλαιγε,
 Κι' ὅταν κρυβόταν νὰ προσευχηθεῖ·
 Πὸν τὸν παραφυλάγαν, μήπως κι' ἐκλεβε
 Τῆ λεία πὸν εἶταν τοῦ Δήμιου νὰ δοθεῖ.

Ὁ Διευθυντὴς μας, αὐστηρὸς κι' ἀμίλητος,
 Γιὰ Νόμους κι' Ἀρθρα νοιάζονταν πολὺ·
 Τὸ Χάρο ἢ Ἐπιστῆμη, ἔλεγε ὁ Δόχτορας,

Τονὲ θωρεῖ γι' ἀτλή μεταβολή.
 Πρῶτ' βράδι ὁ Παπᾶς κοντὰ του πήναινε
 Κι' ἀρχίνας λόγια θεῖα νὰ τοῦ μιλεῖ.

Κι' αὐτὸς πρῶτ' βράδι κάπνιζε τὴν πίπα του,
 Καὶ τὸ ποτ. ρι-μπίρα του τραβοῦσε :
 Μὲς στὴν ψυχὴ του εἶχε ριζώσει ἡ ἀπόφραση,
 Καὶ φόβος νὰ χωρέσει δὲν μποροῖσε·
 Πολλὲς φορὲς εἶπε τὸ πὼς χαιρότανε
 Πὸν ὁ δήμιος νὰ ζυγῶσει δὲ θ' ἀργοῦσε.

Μὰ τὸ γιατί μιλοῦσ' ἔτσι παράξενα
 Κανεὶς φρουρὸς μὲν τόλμας νὰ ρωτήσῃ :
 Γιατὶ κείνος πὸν τὸ ἔργο δεσμοφυλάκα
 Στὸν κόσμον τοῦτο ἢ Μοῖρα τοῦχει δρίσει,
 Μιὰ κλειδαριὰ θὰ βάλει μπρὸς στὰ χεῖλη του
 Καὶ στὴ μορφὴ μιὰ μάσκα θὰ κολλήσῃ.

Ἄλλιῶς μποροῦσε, συμπονώντας, νᾶθελε
 Νὰ δώσει τοῦ φτωχοῦ παρηγοριά :
 Καὶ τί μπορεῖ νὰ κάνει Οἶχτος Ἀνθρώπινος
 Μὲς στοῦ Φονιά τὴν Τρύπα; Ποιά γιαιτριά
 Στὴν ἀδερφὴ ψυχὴ μποροῦν νὰ δώσουνε
 Τὰ λόγια, σὲ μιὰ τέτοια πὰ μεριά ;

* *

Βαριὰ τὸ βῆμα παίρνοντας καὶ σέροντας
 Σὲ μιὰ λωλὴ περιούσαμε παράτα !
 Μὰ διόλου δὲ νοιαζούμαστε, τί ποῦμαστε,
 Τὸ ξέραμε, τοῦ Δαίμονα φουσατά :
 Τίς κεφαλὲς γουλιὰ, στὰ πόδια σίδηρα,
 Μιὰ κωμικὴ στ' ἀλήθεια μασκαράτα !

Κατραμωμένο παλαμάρι ξαίναμε
 Μὲ νύχια αἱματομένα καὶ χοντρά·
 Καὶ τρίβαμε τίς πόρτες καὶ παράθυρα,
 Κι' ὅλα ἔπρεπε νὰ γίνουν καθαρά·
 Καὶ πλέναμε τὸ πάτωμα, καὶ χτύπαγαν
 Στὸ πάγε κ' ἔλα οἱ κάδοι μὲ νερά.

Ράβαμε σάκκους καὶ λιθάρια σπούσαμε,
 Τὸ τρυπάνι γυροῦσε μὲς στὴ σκόνῃ :
 Ἐδῶ χτυπούσαμε, ἄλλοι τραγουδοῦσαμε,
 Κι' ἄλλος στὸ μῦλο πάρα πέρα ἰδρώνει :
 Μὰ ὅλοι στὰ βᾶθια τῆς καρδιᾶς μας νιώθαμε
 Βουβὴ τῆ φρέικη ἀκόμα νὰ ριζώνει.

Ἔτσι μέρα μὲ ἡμέρα βαριοκύλαγε
 Σὰν κύμα μὲς στὸ φύκι τὸ πυκνὸ :
 Καὶ ποιά παραμονεύει λησμονοῦσαμε
 Μοῖρα σκληρὴ τὸν κάθε χριστιανὸν,
 Ὡς πὸν ἕνα βράδι πὸν σκολάσαμε, εἶδαμε
 Ἄν' ἄφο νισκαμένο, σκοτεινὸν.

(Ἀκολουθεῖ)